

MET SPORT EN BEWEGEN NAAR EEN ENERGIEK EN GEZOND NEDERLAND

Sport verenigt. Met plezier bewegen en sporten is van onschatbare waarde. Bovendien draagt sport en bewegen bij aan een energieke en gezonde samenleving. Sporten, dat doe je je hele leven: van nul tot honderd jaar. Tot aan het begin van de coronacrisis deden meer dan tien miljoen mensen in Nederland wekelijks aan sport. Daarmee reesterde toen al een groep van zeven miljoen andere mensen die verleid kunnen worden om te gaan bewegen en sporten. Door de coronacrisis is die laatste groep alleen maar groter geworden. Het activeren van deze groep vergt nadere investeringen, in een sport- en beweegsector die nu al zeer efficiënt werkt met veel vrijwillige maar ook professionele inzet. Daarbij is het goed om te weten dat met een 'return on investment' van minstens 2.5 euro voor elke ingelegde euro, investeringen zich letterlijk dubbel en dwars terugverdienen.

Belangrijke uitdagingen bij het in beweging brengen en houden van Nederland zijn:

- *Te veel sporters haken af in de tienerleeftijd;*
- *De participatiegraad onder kwetsbare groepen in alle leeftijden ligt laag;*
- *Er zijn aanpassingen in de sport en de toeleiding naar sport nodig om daadwerkelijk tegemoet te kunnen komen aan de veranderende behoefte van de groeiende groep ouderen;*
- *Sportclubs zijn vaak onvoldoende toegerust voor de complexer wordende vraag uit de samenleving;*
- *Het technisch kader binnen sportclubs is vaak maar gedeeltelijk in staat om zijn of haar rol professioneel te vervullen;*

Dit zijn uitdagingen die de sportsector samen met de overheid graag wil aanpakken.

Hoe groot is volgens NOC*NSF het probleem dat er te weinig gesport en bewogen wordt?

We bevinden ons in een beweeg- en vitaliteitscrisis. De sportdeelname in Nederland is door de coronacrisis fors gedaald. Nog maar minder dan de helft van de Nederlanders deed in december minimaal 1 keer per week aan sport. Dat terwijl het voor iedere Nederlander van belang is om liefst meerdere keren per week te sporten. Een gezonde generatie in 2040, als ambitie verwoord in het regeerakkoord, raakt daarmee steeds verder uit zicht. Ook voor de coronacrisis was er al sprake van een beweegcrisis. Zo zien we al jarenlang de bewegingsarmoede bij kinderen toenemen, bijna synchroon aan de toename van het gebruik door deze leeftijdsgroep van tablets en andere devices voor social media en games. Bewegingsarmoede betreft het te weinig bewegen en daarmee niet voldoen aan de beweegrichtlijnen, maar ook het onvoldoende motorisch opgeleid zijn. Oftewel: onze kinderen bewegen niet alleen te weinig, zijn ook nog eens steeds minder vaardig in bewegen. Dat werkt een leven lang door.

Sporten draagt bij aan de vitaliteit. Sport is gezond en heeft de bijzondere kracht om mensen te verbinden met anderen. Sport is, met andere woorden, van grote waarde voor het algehele welzijn en het ervaren van geluk van Nederlanders! De gezondheidswaarde van sporten is enorm. Zo zien we als tekenend voorbeeld in de coronacrisis dat sport en bewegen bijdraagt aan het beter doorstaan van een corona infectie en bovendien zorgt voor een betere immuunrespons

Bezoekadres
Papendallaan 60, Arnhem

Postadres
Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon
+31 (0)26 483 44 00

Email
info@nocnsf.nl

Web
nocnsf.nl

Partners: Nederlandse Loterij O AD O Heineken O H2 O Rabobank

bij vaccinatie. Omgedraaid kan gesteld worden dat bewegingsarmoede bijdraagt aan verslechtering van de gezondheid. Zitten wordt niet voor niets het nieuwe roken genoemd.

Waar welvaartsziekten een steeds grotere impact hebben op de benodigde zorgcapaciteit in Nederland, zijn sport en bewegen juist het antwoord in de strijd tegen dergelijke ziekten. Het inzetten van sport en bewegen voor preventie leidt tot lagere zorgkosten, maar we laten een groot potentieel onbenut zolang een groot deel van Nederland te weinig beweegt. Datzelfde geldt voor economisch potentieel, immers, een gezonde leefstijl met voldoende sport en beweging leidt ook tot een hogere arbeidsproductiviteit.

Op welke wijze kunnen we sport en bewegen inzetten ten gunste van het bestrijden van bewegingsarmoede?

Nederland in beweging krijgen vraagt niet om één specifieke maatregel, maar om integraal sport- en beweegbeleid met meerdere gerichte maatregelen. In onze eerdere publicatie *“Met sport en bewegen naar een energiek en gezond Nederland”* (bijlage) schetsen wij de contouren van hoe dit beleid er uit zou moeten zien. Centraal thema in een succesvol sport- en beweegbeleid is professionalisering. De Nederlandse sportinfrastructuur draait voor een belangrijk deel op vrijwilligers. Professionalisering is dan ook niet bedoeld ter vervanging van deze vrijwillige inzet, maar juist ter versterking. Professionals kunnen vrijwilligers helpen bij de nieuwe uitdagingen die op de sportsector afkomen. Door vrijwilligers juist in hun kracht te zetten wordt de maatschappelijke impact van deze inzet vergroot.

Professionalisering draagt ook bij aan een betere synergie met andere sectoren. Zo kan met de inzet van professionals bijvoorbeeld de brug met het onderwijs geslagen worden. Een gezond beweegpatroon begint op zeer jonge leeftijd. Sportclubs kunnen leerlingen laagdrempelig laten kennismaken met het beweegaanbod terwijl tegelijkertijd het bewegingsonderwijs hiermee verrijkt wordt. Door de sportsector bij het onderwijs te betrekken, kan een gezond beweegpatroon bij kinderen ook beter bestendig worden. Plezier in bewegen en brede motorische vaardigheden zijn de beste garantie voor een actief en sportief leven. Wij zijn daarom ook blij met het voornemen sport onderdeel te laten zijn van de Rijke Schooldag en kijken uit naar de uitwerking hiervan.

Maar het eindigt niet bij het onderwijs. We zouden bijvoorbeeld ook kunnen denken aan ‘de sportieve werkdag’. Een gezonde leefstijl en beweegpatroon draagt immers bij aan vergroting van de arbeidsproductiviteit en terugdringing van ziekteverzuim. Het is daarom voor werkgevers van belang hun medewerkers te stimuleren voldoende te sporten en bewegen en ze hierin ook te faciliteren.

En er is natuurlijk een belangrijke en logische verbinding met de zorgsector. Sport en bewegen kunnen ingezet worden om in de loop van curatieve zorgtrajecten de vitaliteit weer te bevorderen. Dit gebeurt nu al, maar kan veel breder worden ingezet. Dit kan alleen door middel van professionele en gespecialiseerde inzet.

Dit alles vraagt wel om een stevige en gezonde sportsector. De sector kent nu nog de nodige uitdagingen bij het werven en vasthouden van voldoende opgeleid en gekwalificeerd personeel. Door de grote mate van versnippering zijn er nog voldoende kwalitatieve banen en ontbreekt het

vaak aan loopbaanperspectief. Daarom werken we met het ministerie van VWS samen aan de Human Capital Agenda voor de sportsector. Een agenda waarin een antwoord wordt gezocht op de verschillende uitdagingen voor de arbeidsmarkt sport.

Bij de vormgeving van nieuw sportbeleid is het belangrijk te realiseren dat de SROI (social return on investments) van sport becijferd is op 2,5. Dat betekent dat iedere euro geïnvesteerd in de sport een maatschappelijk rendement van €2,50 oplevert. Investeren in de sport rendeert dus.

Wat zou er volgens NOC*NSF op de korte, middellange en lange termijn moeten gebeuren om mensen in Nederland (op verschillende plekken) meer te laten sporten en in beweging te brengen?

Voor de hele korte termijn geldt dat alle beperkende maatregelen in het kader van coronabestrijding voor de sport zouden moeten vervallen. De verschillende regimes van beperkingen hebben de afgelopen twee jaar een verwoestende uitwerking gehad op de sportdeelname. Deze is in tijden niet zo laag geweest, in december heeft slechts 47% van de bevolking wekelijks gesport. Sportaanbieders hebben, ondanks de verschillende economische steunmaatregelen, fors ingeteerd op hun eigen vermogen. Dat terwijl ze nu juist voor de grote uitdaging staan om Nederland weer in beweging te krijgen. Het zou daarom goed zijn de sportsector met een impuls te ondersteunen bij het her-activeren van sportend Nederland.

Daarnaast is het goed om vanuit het Rijk op korte termijn met de sector in gesprek te gaan over hoe sport het beste een rol kan krijgen bij de ambities uit het regeerakkoord op het gebied van de rijke schooldag, preventie en maatschappelijke diensttijd.

Voor de middellange termijn is het zaak werk te maken van de uitdagingen voor de arbeidsmarkt sport die hierboven zijn benoemd. Door de sportsector te helpen zich te ontwikkelen tot een stevige sector met een gezonde arbeidsmarkt worden de juiste randvoorwaarden gecreëerd voor de noodzakelijke professionaliseringsslag waarmee de ambities op het gebied van sport en bewegen kunnen worden gerealiseerd.

Voor de lange termijn is het zaak sport als integraal onderdeel en onmisbare bouwsteen van succesvol gezondheids- en preventiebeleid te zien. Juist nu meer en meer duidelijk wordt dat een effectief preventiebeleid noodzakelijk is om op lange termijn de zorg in Nederland betaalbaar te houden. Sport en bewegen helpt mee de zorgkosten te drukken. Wij zijn blij met de eerste stappen die door het vorige kabinet zijn gezet richting een interdepartementale visie op sport en bewegen. Voor succesvol beleid is het van belang dat structureel over de grenzen van departementen heen wordt gekeken. Het belang van sport en bewegen wordt gezien. Het is nu zaak om de volgende stappen te zetten en sport en bewegen optimaal te laten bijdragen aan een vitaal en gezond Nederland.